

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1735. usque ad annum 1737

Fleury, Claude

Augustæ Vindelicorum [u.a.], 1786

VD18 90119347

§. 58. Periculosi motus ex hoc tumultu postea enati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67868](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67868)

ta Clementis voluntate, conclamant Sæc. XVIII.
 omnes, se ad omnia exacte præstanda A. C. 1736.
 paratos esse, rogare tamen I. ut cuncti
 vel a milite Pontificio vel a Sbirris
 capti, in libertatem affererentur II.
 omnes Romani ab Hispanis conducti
 redderentur. III. Exteri militum Con-
 quisitores in Urbe non tolerarentur IV.
 omnes, qui in seditionis pœnam in
 vincula coniecti fuissent, liberarentur
 V. Denique Pontifex omnibus, qui
 pro populi libertate dimicaverant, ve-
 niam & præteritorum oblivionem cle-
 menter indulgeret, nullusque propte-
 rea deinceps aut accusaretur, aut plec-
 teretur: His conditionibus concessis
 & proprio chirographo firmatis una
 omnes per Urbem cursitantes gratulan-
 tesque inter se gaudium & lætitiã
 ostentabant, festive augurantes, ut
 Pontifex salvus, sanus, & felix ad plu-
 rimos annos servetur.

§. LVIII.

*Periculosi motus ex hoc tumultu
enati.*

Conceptam sedati civilis tumultus ju-
 cunditatem alij inde exorti motus
 haud parum turbabant; res ita accidit:
 militum supplementa adhucdum in
 Cardi-

Sæc. XVIII. Cardinalis Aquavivæ Hispani Oratoris
 A. C. 1736. ædibus erant, hic vero novos Romani
 populi motus haud temere veritus, a
 Clemente Papa Syngraphum seu liberi
 transitus literas postulabat quarum aucto-
 ritate fretus eo tutius recens con-
 scriptos Neapolin ad legiones transmi-
 tere meditabatur. Verum suspectam
 Cardinalis fidem habuit Pontifex, qui
 propter Marchioni Crescentio negotium
 dedit, ut in singulos tyrones inqui-
 reret, atque exploraret, an ex ipsis
 nonnulli dolo malo, vi aut insidiis con-
 scripti fuissent. Re cognita Cardinalis
 Aquaviva illos, quos invitos ac reluc-
 tantes ad militiam raptatos noverat,
 in latebras abdit, inclusosque sub mili-
 tum excubiis detinet: Adventat Cres-
 centius, & viritim cunctos examinat,
 omnesque præsentis voluntario studio
 militiæ nomen dedisse comperit. Hoc
 dolo Aquaviva tam pontificis providen-
 tiam, quam Marchionis sagacitatem
 elusit, petendumque syngraphum extor-
 sit. Itaque omnes conducti Tyrones
 navi imponuntur, & per Tyberin in
 mare effusi jam tertiam leucam eme-
 tiuntur, cum ex repente immutata ma-
 ris fide disturbatur procellis aer, etiam
 nubes, æstivis incensæ caloribus, in-
 ter se colliduntur, & sævo iratorum
 fluctuum agitato navigio præceps rui-
 na

na imminet: Id opis restabat unicum, *Sæc. XVIII.*
 ut improba remorum contentione navis *A. C. 1736.*
 ad littus sensim propelleretur, ibidem-
 que ab anchoris, ancipiti fide penderet,
 donec sua mari tranquillitas esset red-
 dita. Jam integram diem, noctem-
 que navis suspensis nautarum ministe-
 riis pone littora hærebat, & nemo ven-
 tis adhuc sævientibus, & nondum ple-
 na pace compositis alto sese com-
 mittere audebat: Verum in istam
 sedulo intentus & nunc tam ap-
 positam nactus occasionem unus ex
 illis, qui vi fuerant conscripti, ducto-
 ribus & nautis in varios curas distractis
 clam a navi profugit, & nando liber-
 tatem quærens prope Ostiam feliciter
 ripam attingit, ibi ad Salinatorum ædes
 accurrit, & quis esset, Operariis inter
 lacrimas exponit, cumque hos fatum
 suum audiendi percupidos videret, se-
 posita trepidatione eisdem significat,
 permultos adhuc alios paris calamita-
 tis socios & Hispanæ crudelitatis victi-
 mas in navi, ex qua ipse dilapsus esset,
 asservari: Isthæc dum audirent Salina-
 tores, miseratione simul & indignatio-
 ne commoti, turmatim ad navim alter
 altero contentiosius accurrunt, facto-
 que impetu miseros non sine crebro ge-
 mitu & mutua comploratione liberta-
 tem deposcentes militibus Hispanis eri-
 piunt:

Sæc. XVIII. piunt: Nec horum liberatione contenti, ipsos etiam Hispanos militum Ducatores secum captos abducunt, conviciis impetunt, & centenis onerant injuriis. Hæc ubi innotuere summo Pontifici, ut tot turbarum scaturiginem obstrueret, die prima Aprilis sancto edicto, ne milites in Romana ditione conscribere, ulli liceret, & quisquamque demum parere recusaverit, Majestatis damnaretur; ei vero, qui quæpiam transgressionis reum denunciatorus esset, quinquaginta aureorum præmium foret constitutum. Promulgato hoc edicto Cardinalis Aquaviva, ut fraudis calumniam a se amoliretur, tam Conquistores, quam conductos, qui adhucdum Romæ agebant, ipsos urbe excedere jussit, simul tamen gravissimi delicti se reum fecit, dum die duodecima Maii usurpata jurisdictione suprema ejusmodi Conquistorem Romæ in publica platea fustigari, & infra per sequenti die in omnibus urbis compitis inscio Pontifice edictum affigi jussit, vi cujus cunctis ejusmodi Conquistorem tradentibus præmium pollicitus est: quo comperto Urbis Gubernator cuidam Notario præcepit, ut quibusdam testibus & Sbirris stipatus, Aquavivæ edictum, ubicunque affixum esset, abstractum laceraret.

S. LIX.